

TĚŠÍNSKO

ročník 64 • 2021 • číslo 1

1 Editorial

ČLÁNKY A STUDIE

- 3 **Renesanční velmož v soukolí osudu**
Životní příběh těšínského knížete Fridricha Kazimíra (1541/1542-1571)
Radim Jež
- 33 **Rozdělení Těšínska (1920) v české poezii**
Martin Tichý
- 41 **K bezpečnostním dopadům hornoslezských povstání v československém pohraničí v letech 1920-1922**
Ivana Kolářová - Ondřej Kolář
- 55 **Legionář a strážmistr finanční stráže Jan Čondl (1887-1921)**
Příspěvek k historii oddělení finanční stráže v Dětmarovicích
Tomáš Rusek

MATERIÁLY

- 69 **Biodiverzita vrcholu Girové a blízkého okolí**
3. část - Obratlovci
Tomáš Krajča - Daniel Křenek - Jitka Kačalová - Michaela Drgová

ROZMANITOSTI

- 79 Muzeum Těšínska v roce 2020 | Výroční zpráva | *Zbyšek Ondřeka*
- 91 Zajímavé invazní druhy na Těšínsku | Slunéčko východní (*Harmonia axyridis*), Pallas, 1773 | *Daniela Podstawková*
- 95 Slezská ornitologická společnost se představuje | *Patrik Molitor*
- 96 Nástin historie působení redemptoristů a jejich exercičního domu ve Frýdku | *Ludmila Pavlíková*
- 114 Za třemi kněžimi z Těšínska | Stanisław Jochymek, Adam Rucki, Walerian Bugel | *Jan Larisch*
- 120 Vlastislav Mokrosz, turista tělem i duší | *Václav Pokorný*
- 122 Odešel Ing. Lubomír Matěj | *Pavla Dudysová*
- 123 Projekt Proměna venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století | *Ludmila Hůrková - Klára Mezihoráková*

Z NOVÉ LITERATURY (nejen) O TĚŠÍNSKU

- 127 Lenart, Jan - Šigutová, Hana - Hykel, Michal - Lysek, Miroslav: Krajina Regionu Slezská brána
- 128 Koudelová, Jana - Nitra, Tomáš - Rosová, Romana: Dřevěné stavitelství v Regionu Slezská brána
- 130 Jež, Radim - Pindur, David - Pindurová, Pavla a kolektiv: Řepišťe. Historie slezské obce
- 131 Hruboš, Pavel: Farní kostel sv. Máří Magdalény v Dětmarovicích
- 133 Cieszyńskie Studia Muzealne / Těšínský muzejní sborník 7
- 135 Hochel, Marian - Haničák, Ondřej - Šil, Jiří (ed.) - Rosová, Romana a kol.: Opavský kongres 1820. Křižovatka evropské diplomacie

Muzeum Těšínska v roce 2020

Výroční zpráva

Zbyšek Ondřeka

Činnost Muzea Těšínska (dále jen MT) byla v roce 2020 objektivně ztížena zejména situací, kterou nebylo možné předvídat – epidemií koronavirového onemocnění a vyhlášením nouzového stavu vládou ČR a restrikcí s tím spojených. To vedlo k nejen k dlouhodobým uzavírkám provozů MT pro veřejnost (Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře, Historická budova v Českém Těšíně aj.), ale také k četným komplikacím v organizaci práce zaměstnanců (home office, karantény aj.). Přesto se dá konstatovat, že úkoly plánované pro rok 2020 byly splněny.

Platí to zejména o dokončení rozsáhlé rekonstrukce Historické budovy v Českém Těšíně, která se stala jednou z nejvýznamnějších investičních akcí Moravskoslezského kraje

v roce 2020, ale také o vybudování nových expozic s názvem *Příběh Těšínského Slezska* tamtéž a o dokončení revitalizace dřevostavby v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře v rámci přeshraničního projektu *Toulky údolím Olše*, které se podařilo realizovat bez ohledu na ztíženou komunikaci s firmami, omezení v dodávkách a instalacích, zdržení plánovaných prací apod.

Na splnění všech cílů se aktivně podíleli všichni zaměstnanci MT, často i nad rámec běžné pracovní doby i svých běžných povinností. Ačkoliv byla nová expozice otevřena jen zhruba 15 týdnů v roce, těšila se obrovskému zájmu veřejnosti a navštívilo ji více než 7 500 lidí. Od října 2020 do konce roku byla bohužel historická výstavní budova pro

Vystoupení Spolku pro historii a šerm Tizon v rámci otevření Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře po rekonstrukci, realizované prostřednictvím projektu *Toulky údolím Olše*, 12. září 2020, foto Lenka Ježová Bichlerová

veřejnost uzavřena, avšak stále pokračuje zařizování prostor pro veřejnost (např. některými vzácnými exponáty z uzavřené výstavní síně v Karvině), budování edukační zóny, vybavení muzejní knihovny i doplňování lapidária ve dvoře. Intenzivně pokračuje příprava edukačních programů i akcí pro veřejnost.

Omezení provozu vedlo ke snížení návštěvnosti i očekávaných příjmů ze vstupného. Rovněž povinné dodržování vládních a hygienických nařízení zjevně odradilo mnohé návštěvníky ke vstupu do MT. Turistický ruch v podstatě vymizel, zavedení distanční výuky na školách znamenalo nulovou návštěvnost ze strany škol. K omezení a následně uzavření prostor muzea pro veřejnost došlo již v březnu 2020. V době krátkého znovuootevření v červenci 2020 se nám podařilo představit veřejnosti zrekonstruovanou budovu v Českém Těšíně, ale zhruba po dvou měsících byl provoz muzea pro veřejnost opět v důsledku protiepidemických opatření utlumen a od října do května 2021 byly pro veřejnost uzavřeny zcela. Týká se to i Archeoparku, který se nám podařilo znovu otevřít v září 2020, aby byl následně v říjnu uzavřen. V krátké době navštívilo jak Archeopark, tak zrekonstruovanou budovu v Českém Těšíně několik tisíc lidí, svůj podíl na tom měla bezpochyby i skutečnost, že z rozhodnutí zřizovatele byl po několik týdnů vstup do muzeí a galerií bezplatný. Nicméně další uzavření se zcela zásadně projevilo jak ve snížení návštěvnosti, tak v demotivaci zaměstnanců, připravujících výstavy a programy pro veřejnost. Celková návštěvnost (viz Tabulka 1) je také důsledkem skutečnosti, že až do léta 2020 nebyly ani Archeopark ani hlavní muzejní budova v Českém Těšíně pro veřejnost vůbec přístupné.

Tabulka 1: Návštěvnost MT v roce 2020

	Počet expozic, výstav a akcí	Počet návštěvníků
Výstavy a expozice	21	22 365
Akce	41	4 754
Celkem	62	27 119

Vznikla tak doposud bezprecedentní situace – vzhledem k otevření Historické budovy s expozicí i výstavou až v létě (po

22 letech) a Archeoparku na podzim (po více než dvou letech). Vzhledem k monitorované návštěvnosti, které bylo dosaženo ve dnech provozu, se lze domnívat, že bez omezení by byla návštěvnost 2–2,5krát větší. Byly zrušeny veškeré dlouho připravované akce a jejich propagace. Konkrétně u pobočky v Českém Těšíně byla naplánována mediální kampaň, která měla oslovit potencionální návštěvníky v regionu, ale vzhledem k uzavření kulturních institucí musela být upravena tak, aby i v době epidemie byla pro instituci přínosná. Veškerý program (přednášky, komentované prohlídky, exkurze) Klubu Muzea Těšínska byl zrušen a víceméně přesunut na rok 2021. Negativním dopadem je samozřejmě nemožnost využít nově zrekonstruovanou muzejní budovu zrovna ve chvíli, kdy je opravená a má co nabídnout.

Uzavření muzea pro veřejnost nám na druhé straně do jisté míry poskytlo větší možnost věnovat se úkolům, na něž nezbývá kvůli pracovnímu vytížení přes rok obvykle čas. Naučilo nás lépe se pohybovat v online prostředí, studovat nové technologie a díky tomu navázat bližší spolupráci s jinými krajskými organizacemi a využít nové způsoby komunikace s veřejností. V poslední čtvrtině roku jsme se proto více zaměřili na sociální sítě organizace (facebook, instagram), připravili online aktivity pro veřejnost a spuštění youtube kanálu. Začali jsme natáčet komentované prohlídky autorských výstav a akce. Probíhaly přípravy na natáčení přednášek, workshopů apod. Na youtube kanál byla nahrána část videoarchivu MT, jednotlivá videa byla postupně zveřejňována. Na podzim byla zahájena činnost genealogické poradny, která kvůli protiepidemickým opatřením radila zájemcům korespondenčně a postupně se připravovala na vstup do online prostředí.

Pokud jde o realizaci české části druhého největšího investičního projektu roku 2020 – přeshraničního projektu *Toulky údolím Olše* –, představovala jednu z nejnáročnějších činností administrace veřejných zakázek i celého projektu, kterou muzeum zajišťovalo vlastními silami v koordinaci s polskou stranou (Gmina Hażlach), největší díl práce připadal na projektového manažera muzea Davida Durczoka a vedoucí ekonomicko-provozního oddělení Marcelu Dudovou, na dokončení

archeologického výzkumu se podílela archeoložka muzea Martina Uhlářová, další zaměstnanci realizovali tzv. měkké aktivity projektu (příprava a vydání polských a českých průvodců, brožur, map, zajištění společných aktivit s polským partnerem atd.). Poděkování za kofinancování a financování projektu patří zřizovateli – Moravskoslezskému kraji a odvětvovému odboru krajského úřadu, za metodickou pomoc českému i polskému sekretariátu Euroregionu Těšínské Slezsko. Pro ilustraci – veškerá jednání byla vedena ve dvou jazycích, muzeum zajišťovalo překlady podkladů včetně administrativních a obě strany se musely vypořádat s rozdílnými právními systémy, stavebními předpisy i účetními postupy u nás a v Polsku. Ačkoliv zůstalo dokončení celkové revitalizace dřevostavby v Archeoparku v Chotěbuzi vcelku přirozeně ve stínu největší loňské muzejní investiční akce, tedy dokončení rekonstrukce historické výstavní budovy a vybudování nových expozic v Českém Těšíně, z hlediska organizačního, administrativního, ale i ekonomického (náklady jen na českou část projektu ve výši cca 1 mil. €) se pro MT jednalo o neméně náročný rozsáhlý projekt, jenž se nám podařilo v roce 2020 úspěšně uskutečnit.

V současné době je Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře vybaven moderní vstupní budovou z roku 2016, všechny opravené dřevostavby byly v zásadě vystavěny znovu, oproti minulosti stojí na betonových základech, což by mělo zaručit prodloužení jejich životnosti.

Kromě uvedených dvou velkých investičních projektů se MT podílelo na přípravě vybudování Muzea trojmezí v Jablunkově a dále na přípravě a realizaci dalších akcí reprodukce majetku (podrobněji viz dále).

Po předchozím projednání s odborem kultury a památkové péče zřizovatele došlo ke zpracování Strategie dalšího rozvoje organizace v letech 2020–2024, která již nepředpokládá činnost menších a méně navštěvovaných poboček a naopak počítá s úplným zprovozněním nové expozice v historické výstavní budově v Českém Těšíně, Archeoparku a vybudováním Muzea trojmezí v Jablunkově. Tyto tři pobočky by se měly stát spolu s rozvojem aktivní elektronické komunikace prostřednictvím internetových stránek a sociálních sítí hlavními pilíři pro práci muzea s veřejností v dalších letech. V této souvislosti došlo i ke změně organizační struktury Muzea Těšínska, k optimalizaci provozu a ke snížení počtu zaměstnanců.

Slavnostní otevření Domu přírodovědce v Hažlachu – polská polovina společného přeshraničního projektu Toulky údolím Olše. Vznikl za metodické pomoci odborných pracovníků MT, zejména přírodovědců, historiků, etnografů a edukátorů, 11. září 2020, foto Lenka Nováková

Byla tím tak dokončena transformace muzea – v současné době již MT neprovozuje tyto své dřívější pobočky: Výstavní síň MUSAION v Havířově, Výstavní síň v Orlově, Technické muzeum v Petřvaldě, Výstavní síň v Karviné; dočasně (do doby otevření Muzea trojmezí v Jablunkově) byla pro rok 2021 zastavena také činnost Výstavní síně v Jablunkově. Ve správě muzea nadále zůstávají Kotulova dřevěnka v Havířově, Památník životické tragédie v Havířově-Životících, Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře, Historická budova v Českém Těšíně, Správní budova a ředitelství v Českém Těšíně a depozitář v Horní Suché. V závěru roku 2020 vypovědělo MT stávající nájemní smlouvu pro pobočku Městské knihovny, umístěné dosud v Památníku životické tragédie v Havířově-Životících, které muzeum využije jako depozitář pro sbírkové předměty, dříve uložené v prostorách objektu Výstavní síně v Karviné. Část sbírkových předmětů bude rovněž uložena v depozitárních prostorách správní budovy v Masarykových sadech v Českém Těšíně.

Rok 2020 byl pro Muzeum Těšínska mimořádně náročným nejen z hlediska realizovaných velkých investičních akcí v Českém Těšíně a v Chotěbuzi, ale i z hlediska omezení provozu pro veřejnost, změn ve financování, transformace struktury muzea a jeho poboček a personálně-organizačních úprav. Lze konstatovat, že se podařilo vykonat obrovské množství práce, všechny investiční i odborné záměry a úkoly zřizovatele úspěšně realizovat a zároveň dosáhnout vyrovnaného hospodaření.

Hospodaření Muzea Těšínska

Jednoznačně nejvýznamnější investiční akcí byl projekt *Rekonstrukce výstavní budovy a nová expozice Muzea Těšínska* s následným slavnostním otevřením této pobočky MT na Hlavní třídě v Českém Těšíně pro veřejnost. Financování tohoto pro MT zcela zásadního projektu zajistil v plné výši zřizovatel. Zaměstnanci MT se pak podíleli na jeho přípravě i realizaci, a to zejména autorsky a při navrhování a instalaci nové expozice.

Muzeum Těšínska v roce 2020 vynaložilo na opravy a údržbu svěřeného majetku celkem cca 15 734 000 Kč, z toho cca 15 393 000 Kč se týkalo oprav a údržby nemovitého a cca 340 000 Kč movitého majetku (výpočetní technika, vozový park, zabezpečovací zařízení, výtahy, ostatní stroje a zařízení). Největší podíl nákladů (13 897 000 Kč, tj. cca 90 %) na údržbu nemovitého majetku představovaly náklady na opravy dřevostavby v rámci projektu *Toulky údolím Olše*. Z ostatních nákladnějších akcí to pak byla oprava schodiště a kamenného obložení průjezdů v Historické budově na Hlavní třídě v Českém Těšíně celkem za cca 655 000 Kč a výměna oken a vstupních dveří konzervačního pracoviště v Horní Suché (cca 200 000 Kč).

Tabulka 2: Výsledek hospodaření MT v roce 2020

Činnost	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Hospodářský výsledek (v Kč)
Hlavní	59 710 140,18	59 729 829,91	19 689,73
Doplňková	132 462,33	246 842,27	114 379,94
Celkem	59 842 602,51	59 976 672,18	134 069,67

Tabulka 3: Účelové dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v %)
1.	Kofinancování projektu „Toulky údolím Olše“	4 038 340,00	2 669 388,66	66,10
2.	Realizace archeologického výzkumu, zajištění TDI, BOZP a autorského dozoru projektanta	904 317,10	904 317,10	100,00
3.	Náklady na marketingové a reklamní služby včetně pořízení propagačních předmětů	710 000,00	710 000,00	100,00
4.	Náklady na revize a odborné servisní prohlídky vyhrazených zařízení, náklady na provoz EZS a EPS	300 000,00	300 000,00	100,00
5.	Pořízení předstěny na dvůr pobočky v Českém Těšíně	50 000,00	50 000,00	100,00
6.	Realizace výstavy zaměřené na začleňování osob se zdravotním postižením do společnosti (Proutí, sláma, šustí)	100 000,00	100 000,00	100,00
7.	Udržitelnost projektu Archeopark Chotěbuz – II. část	2 240 000,00	2 240 000,00	100,00
8.	Udržitelnost projektu – Rekonstrukce výstavní budovy a nová expozice MT	3 800 000,00	3 800 000,00	100,00
9.	Vybavení edukační zóny	550 000,00	550 000,00	100,00
10.	Zpracování studie „Řešení novostavby depozitáře Český Těšín včetně rekonstrukce prostranství školy, ulice Frýdecká“	118 580,00	118 580,00	100,00
Celkem		12 811 237,10	11 442 285,76	

Tabulka 4: Dotace: 1) ze státního rozpočtu ČR (ministerstvo pro místní rozvoj), 2) ze zdrojů EU (Program Interreg V-A Česká republika – Polsko /EFRR/)

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace	Čerpaná dotace	Čerpaná dotace (v %)
1.	Toulky údolím Olše	1 283 750,00 Kč	686 809,14 Kč	53,50
2.	Toulky údolím Olše	839 375,00 €	463 846,58 €	55,26

Personální zajištění

Celková výše mzdových nákladů roku 2020 činila 20 575 209 Kč, ovšem zákonné odvody a pojištění dosáhlo dalších nákladů ve výši 6 753 172 Kč. V organizaci pracovalo fyzicky průměrně 53 zaměstnanců, průměrný přepočtený stav ke 31. prosinci 2020 činil 52,3 zaměstnanců. Průměrný plat dosáhl výše 31 726 Kč. Zdrojem financování mezd byl z 99,85 % příspěvek zřizovatele, pouze 0,15 % bylo vyplaceno z fondu odměn. Podíl zaměstnanců MT z podstatné části tvořili odborní pracovníci s vysokoškolským vzděláním (celkem 25 osob), pět z nich mělo ukončené

postgraduální doktorské studium (Ph.D.), dále v instituci pracovalo 23 osob s úplným středním vzděláním, šest zaměstnanců bylo vyučených.

Výstavní činnost

V loňském roce byly uspořádány dvě výstavy s návštěvností převyšující obvyklý standard – *Těšínské Slezsko a jeho proměny v době modernizace* (Výstavní síň v Karvině) a *100 let města Český Těšín* (Historická budova Muzea Těšínska). Karvinská výstava byla připravena ve spolupráci s vědecko-výzkumným ústavem ACCENDO jako jeden z výstupů projektu *Velký historický atlas českého Slezska – Identita*,

Z vernisáže výstavy 100 let města Český Těšín, v popředí zleva: poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Pavla Golasowská, náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje Lukáš Curylo a senátor Senátu Parlamentu ČR Jiří Cienčíala, 28. července 2020, foto Lenka Ježová Bichlerová

kultura a společnost českého Slezska v procesu společenské modernizace s dopadem na kulturní krajinu, financovaného z prostředků Ministerstva kultury ČR z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II). Vstup byl po celou dobu jejího trvání zdarma. Nejen díky tomu ji navštívilo značné množství návštěvníků z řad široké veřejnosti, celkem 1 010 osob (z toho 351 dětí a mládeže). Návštěvníci ocenili množství informací podaných srozumitelnou formou, někteří výstavu zhlédli opakovaně. Jejím záměrem bylo představit proměny Těšínského Slezska, které byly spjaté s územními, administrativními a politickými změnami po skončení tzv. slezských válek, potažmo souvisely s nálezem černého uhlí v roce 1763 v katastru tehdejší Polské Ostravy. Nález černého uhlí a jeho těžba se staly fenoménem působícím ve všech oblastech vývoje Těšínska, identitě jeho obyvatel a podobě zdejší krajiny. Výstava tak návštěvníkům přiblížila ekonomický vývoj, vznik dolů, průmyslových podniků, dopad lidské činnosti na krajinu, životní styl či bydlení obyvatel.

Českotěšínská výstava byla dlouho očekávaným zpestřením kulturního života v Českém

Těšíně, kde došlo k otevření zrekonstruované muzejní budovy s novou expozicí *Příběh Těšínského Slezska* a zároveň výstavou *100 let města Český Těšín*. Expozice i výstava byly návštěvníky velmi kladně hodnoceny, svědčí o tom rovněž mnohé zápisy v návštěvní knize, a to až od odborníků z oboru, tak od laické veřejnosti. Zhruba šest týdnů bylo možné výstavu i expozici navštívit bezplatně díky projektu Moravskoslezského kraje. Výstava uspořádaná k příležitosti sté existence města představila Český Těšín v několika rovínách – jako politicko-správní, architektonické, hospodářské, náboženské, školské a kulturně-spoolečenské centrum regionu. Značná pozornost byla zaměřena na meziválečné období, kdy město vzniklo a dynamickým způsobem se vyvíjelo, autoři však neopominuli rovněž v nástinu podat situaci po druhé světové válce až do současnosti. K prezentaci byly využity především předměty ze sbírek MT, řadu unikátních exponátů spjatých s dějinami města poskytli i soukromí sběratelé. Výstavu zhlédlo celkem 6 879 návštěvníků (z toho 2 511 dětí a mládeže).

Oceňovanou výstavou převážně školními výpravami a rodiči/prarodiči s dětmi byla interaktivní haptická výstava *Dotkni se přírody – Les*, která byla nainstalována

v havířovské výstavní síni Musaion již v roce 2019 s přesahem do února 2020. Po dobu jejího konání ji navštívilo 2 829 osob (z toho 2 017 dětí a mládeže). Výstava měla za cíl zodpovědět hruvou formou na otázky – co všechno umí les, kdo se o něj stará, co všechno v něm můžeme vidět, slyšet či cítit? Po ukončení výstavy byla tato pobočka uzavřena.

Ve srovnání s minulými sezonami byla loňská návštěvnost vnitřní i venkovní expozice Archeoparku výrazně ovlivněna situací spojenou s epidemií covid-19. Na nižší návštěvnost měla zároveň vliv i probíhající rekonstrukce venkovního areálu, který byl během jejího trvání uzavřen veřejnosti (5. ledna 2020 – 11. září 2020).

Tabulka 5: Výstavní činnost MT v roce 2020

Historická budova Muzea Těšínska v Českém Těšíně

Stálá expozice	Příběh Těšínského Slezska	od 19. 6. 2020
Výstavy	100 let města Český Těšín	od 28. 7. 2020

Výstavní síň v Karviné

Stálá expozice	Střípky z dějin Karviné	
Výstavy	Těšínské Slezsko a jeho proměny v době modernizace	28. 8. 2020 – 7. 12. 2020

Výstavní síň Musaion v Havířově

Stálá expozice	Než se město zrodilo	
Výstavy	Dotkni se přírody – Les	25. 4. 2019 – 29. 2. 2020

Památník životické tragédie v Havířově-Životičích

Stálá expozice	Okupace a odboj na Těšínsku	
Výstavy	Tragédie v Oradour-sur-Glane	5. 2. 2019 – 14. 1. 2020
	Tragédie v Televágu	5. 2. 2019 – 14. 1. 2020
	Rodinný tábor	4. 2. 2020 – 30. 9. 2020
	Proutí, sláma, šustí	20. 10. 2020 – 31. 8. 2021

Výstavní síň v Orlové

Výstavy	Sladké pokušení	3. 9. 2019 – 25. 4. 2020
	Lidice a doba prezidenta osvoboditele	13. 5. 2020 – 23. 9. 2020
	Stavíme nové Lidice	13. 5. 2020 – 23. 9. 2020

Výstavní síň v Jablunkově

Stálá expozice	Z minulosti Jablunkova a okolí	
Výstavy	Valaši na Těšínsku	28. 3. 2019 – 31. 8. 2020
	Kamnové kachle od gotiky k secesi	22. 9. 2020 – 31. 12. 2020

Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře

Stálá expozice	Archeopark a archeologické naleziště v Chotěbuzi-Podoboře	
----------------	---	--

Kotulova dřevěnka v Havířově

Stálá expozice	Lidové bydlení a tradiční zemědělství na Těšínsku	
----------------	---	--

Výstavy realizované mimo prostory MT

Dům Pod Zeleným dubem, Starý Bohumín	Bohumín – pohledy do minulosti města	
Gerontocentrum Český Těšín	Kresby Ladislava Báči	1. 7. 2020 – 13. 9. 2020

Doprovodné programy, přednášky, Klub Muzea Těšínska

Muzeum Těšínska již tradičně zaměřuje svou pozornost při přípravě a realizaci doprovodných programů a aktivit na různé cílové skupiny, ať už to jsou školní výpravy (MŠ, ZŠ, SŠ), rodiče s dětmi, tak i dospělí, senioři nebo lidé s handicapem. V roce 2020 byly připraveny roční plány akcí pro všechny pobočky MT zahrnující jak tradiční, každoročně se opakující akce, tak nové.

Pro pobočku v Českém Těšíně byla připravena řada edukačních programů vztahujících se k nové expozici *Příběh Těšínského Slezska*, bohužel situace spojená s epidemií covid-19 nám zabránila je uvést do praxe v plném rozsahu. V rámci zpřísněných pravidel se podařilo absolvovat značně omezený program s několika třídními kolektivy. Ten byl přijat velmi kladně a podle ohlasů lze očekávat, že po otevření na něj navážeme v rozšířené verzi. Veškeré akce byly zrušeny. Stejně tak nebylo možné zrealizovat přednášky Klubu Muzea Těšínska (dále jen KMT).

Aktivity pro všechny stupně vzdělávání vycházejí z rámcově vzdělávacích programů, jedná se tradičně o besedy, workshopy, přednášky, komentované prohlídky, divadelní představení, samostatné bádání, dramatizaci atd. Nejen pro dětské návštěvníky byla vybavena edukační zóna didaktickými pomůckami, hrami, kostýmy, výtvarnými potřebami aj.

Pobočka v Českém Těšíně rozšířila řady zaměstnanců o několik nových edukátorů, již nyní víme, že jsou pro instituci velkým přínosem. Mnozí dokážou podat výklad k expozici také v polském jazyce. Tradičně jsme nabídli možnost uspořádat přednášky především pro základní a střední školy – témata z historie, archeologie, etnografie či přírodovědy, využity byly v loňském roce především přednášky pro ZŠ. Z důvodu protiepidemických opatření v ČR a rekonstrukce akropole nebylo možno uspořádat žádný z edukačních programů v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře.

Senioři tvoří část členů KMT. Ten sdružuje příznivce historie, přírodovědy a vlastivědy (nejen) zdejšího regionu. Členy však nejsou pouze senioři, ale rovněž studenti a dospělí.

Těm všem jsou nabízeny komentované prohlídky, exkurze a především přednášky. Členství je opravňuje k čerpání jistých výhod – vstup zdarma do všech poboček MT, dvakrát ročně obdrží vlastivědný časopis *Těšínsko*, získají 50% slevu na publikace vydané MT, vstup zdarma na všechny přednášky a akce KMT. Pro seniory byla připravena akce k Mezinárodnímu dni seniorů, speciální komentovaná prohlídka nově zrekonstruované budovy spojená s výkladem k expozici.

Další cílovou skupinu tvoří handicapovaní návštěvníci, ať už zrakově, sluchově či tělesně. Jako každý rok byla i pro tuto skupinu návštěvníků připravena haptická výstava, loni konkrétně s názvem *Proutí, sláma, šustí*, která byla nainstalována v Památníku životické tragédie v Havířově-Životicích. Pro děti a návštěvníky se zrakovým postižením jsme opět zapůjčili archeologické kufříky z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích prezentující pravěké předměty prostřednictvím jejich replik. Nevidomí návštěvníci si mohou v Archeoparku a v Historické budově zapůjčit audioprůvodce s nahrávkami v anglickém, polském i českém jazyce. Expozici doplňují základní popisky v Braillově písmu. V loňském roce absolvovalo návštěvu expozice několik skupin vozíčkářů i jednotlivců, podmínky prohlídky byly kladně hodnoceny (bezbariérovost – plošina, výtah, možnost zapůjčení si invalidního vozíku). Tělesně postižení návštěvníci mohou navštívit rovněž bezbariérový Archeopark a výstavu v Památníku životické tragédie.

K nejnavštěvovanějším akcím patřily tyto: *Řemesla trochu jinak* v Kotulově dřevěnce v Havířově (336 osob) a dvě akce v Archeoparku Chotěbuzi-Podoboře – *Branou do minulosti* (1 438 osob) a *Den rodin* (1 350 osob), pořádaný Moravskoslezským krajem, Charitou ČR, Slezskou diakonií a dalšími organizacemi. Ke zřetelnému poklesu počtu akcí i jejich návštěvníků došlo v důsledku protiepidemických opatření. Mnohé již objednané školy musely svou návštěvu našich muzejních poboček zrušit.

K neúspěšnějším přednáškám se řadila komentovaná prohlídka výstavy *Valaši na Těšínsku* ve Výstavní síni Jablunkov (Lenka Nováková, 246 osob) a *Významné osobnosti slezského rodu Petřů na příkladech MUDr. Augustina Petra a Ondřeje Boleslava Petra*

v Hotelu Freud Ostravice v rámci 21. dnů dětské endokrinologie (David Pindur, 120 osob).

Odborná činnost a péče o sbírkový fond

Ochrana sbírkových předmětů, které MT věnujeme mimořádnou pozornost, je realizována na dvou konzervátorských pracovištích (všeobecná konzervace a konzervace textilu), a to prostřednictvím preventivní a zásahové konzervace. V roce 2020 bylo zkonzervováno 1 238 sbírkových předmětů. Vedle běžné konzervace a přípravy sbírkových předmětů pro výstavy pořádané MT, proběhla konzervace exponátů určených k zapůjčení, nově získaných a záchranná konzervace nejvíce poškozených.

Po deinstalaci stálých expozic z uzavřených poboček – výstavních síní v Karviné a Jablunkově – probíhá před uložením do depozitářů postupná konzervace veškerých sbírkových předmětů, které v těchto pobočkách byly prezentovány.

Značná část práce konzervátorů byla v loňském roce věnována přípravě a konzervaci sbírkových předmětů pro novou expozici v Historické budově na Hlavní třídě v Českém Těšíně. Mimo jiné bylo zkonzervováno mnoho dosud nevystavených předmětů z našich sbírek, vše doplnily nově zrestaurované kusy a repliky historických oděvů. Ke zlepšení podmínek ochrany sbírkových předmětů napomohl centrální monitorovací systém, nově doplněný také v nové výstavní budově v Českém Těšíně, který zajistí trvalé měření a kontrolu parametrů prostředí (teplota, relativní vlhkost).

Sbírková komise se sešla vzhledem k protiepidemickým omezením a opatřením v ČR v roce 2020 pouze jednou, a to na podzimním zasedání, kde schválila zařazení nových přírůstků do sbírkových fondů muzea – viz následující přehledová tabulka.

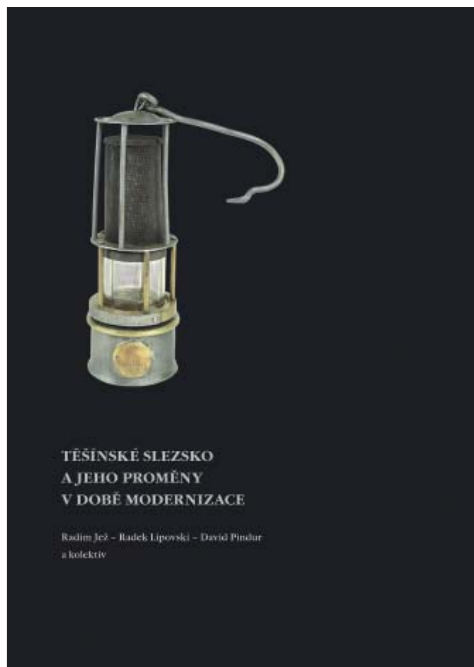
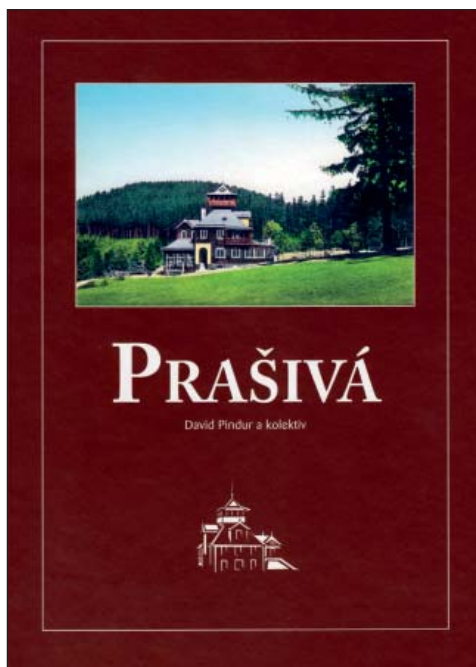
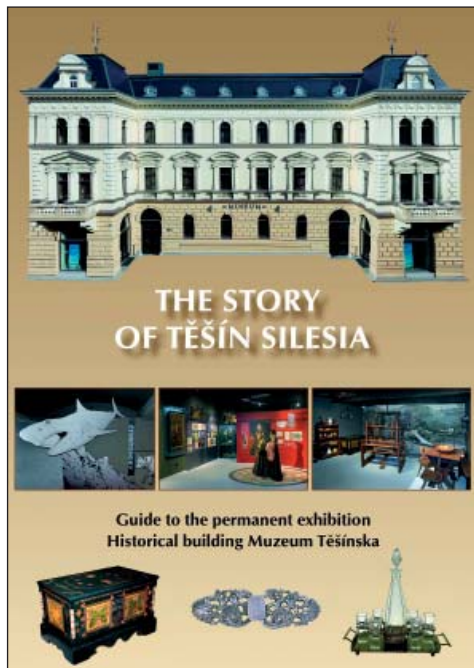
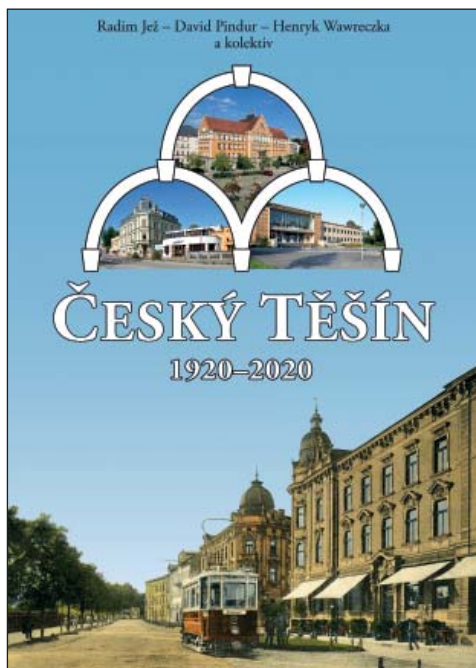
Ediční a publikační činnost

Odborní pracovníci MT v uplynulém roce intenzivně pracovali na plnění této jedné z klíčových činností muzea, jak je vymezena ve zřizovací listině. Tradiční platformou pro uplatnění jejich vědecko-výzkumných aktivit je recenzovaný neimpaktovaný časopis *Těšínsko*, v roce 2020 vydalo muzeum dvě čísla v souhrnném rozsahu 296 stran, každé v nákladu 400 kusů.

Za stěžejní publikační počín roku 2020 je nutné považovat obsáhlou kolektivní monografii *Český Těšín 1920–2020*. Tuto odbornou publikaci pro město Český Těšín k jeho 100. výročí existence vydalo nakladatelství Henryka Wawreczky společně s Muzeem Těšínska a Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Ostravě. Hlavními redaktory byli Radim Jež, David Pindur a Henryk Wawreczka. Kromě nich se na přípravě díla autorsky podíleli Pavlína Badurová (MT), Dan Gawrecki, Martin Krůl (MT), Radek Lipovski (Ostravská univerzita), Lenka Nováková (MT), Ilona Pavelková (MT), Romana Rosová a Martin Strakoš (oba NPÚ Ostrava), předmluvou pak Zbyšek Ondřeka. Publikace mapuje především posledních 100 let vývoje města s nutnými přesahy do starší minulosti, mnohdy až do středověku, a to v širším kontextu dějin Těšínska. Je strukturována

Tabulka 6: Pohyby ve sbírkových fondech MT a konzervační zásahy (stav k 31. prosinci 2020)

Počet evidenčních čísel v Centrální evidenci sbírek		94 716 ks
Počet kusů sbírkových předmětů		202 202 ks
Přírůstky sbírek	celkem	651 ev. č. (718 ks)
	nákup	186 ev. č. (198 ks)
	náklady na nákup sbírek	81 054 Kč
	bezúplatný převod, sběr, dar, dědictví	465 ev. č. (520 ks)
Konzervované předměty		1 238 ev. č. (1 287 ks)
Restaurované předměty		1 ev. č. (1 ks)
Počet výpůjček jinému subjektu		528 ev. č. (729 ks)
Počet výpůjček od jiného subjektu		33

tematicky, jednotlivé kapitoly sledují historicko-geografický, politický a správní vývoj, demografický vývoj a národnostní otázku, architekturu a urbanismus, hospodářský a sociální vývoj, náboženské poměry, školství, kulturní

a společenský vývoj. Přidanou hodnotou publikace jsou nástiny dějin všech městských částí, původně samostatných obcí. Hlavní text knihy, jenž je doprovázen velkým množstvím unikátní ikonografie, je opatřen poznámkovým aparátem.

Nechybí soupis pramenů a literatury, jmenný rejstřík či obsáhlé resumé v angličtině a polštině.

Kromě toho byly vydány ve třech jazykových mutacích (anglické, české a polské) již zmiňované brožované publikace sloužící jako základní průvodce stálou expozicí v Historické budově Muzea Těšínska.

Druhého, značně přepracovaného a doplněného vydání se dočkala i kniha o horském vrcholu Malá Prašivá. Publikace s lakonickým názvem *Prašivá* byla vydána v úzké spolupráci s Klubem českých turistů, odbor Beskydy, a Římskokatolickou farností Dobrá při příležitosti 380. výročí existence poutního kostela sv. Antonína Paduánského (1640) a 100. výročí postavení a otevření chaty na Prašivé (1921).

Odborní pracovníci rovněž spolupracovali na dalších publikačních počinech jiných vydavatelů – např. Filozofické fakulty Ostravské univerzity (*Těšínské Slezsko a jeho proměny v době modernizace. Kritický katalog výstavy*), Slezské univerzity v Opavě, Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, Ústavu geoniky AV ČR, v. v. i., a Univerzity Palackého v Olomouci (*Interdisciplinární výzkum krajiny na pomezí Moravy a Slezska / The Interdisciplinary Research of Historical Landscape of the Borderlands between Silesia and Moravia*), nakladatelství Veduta (*Lidé a hradby. Bastionové pevnosti a jejich život*) ad. Kromě uvedených publikací připravili odborní zaměstnanci muzea v roce 2020 celkem 148 publikačních výstupů a článků, otištěných jak v novinách a časopisech, tak v odborném tisku.

Muzejní knihovna Silesia

Muzejní knihovna a studovna Silesia (dále knihovna Silesia) slouží jako základní zdroj literatury a informací (nejen) o Těšínském Slezsku jak odborným zaměstnancům muzea, tak i badatelům z řad veřejnosti. Součástí knihovničních sbírek jsou rovněž sbírkové fondy vzácných tisků.

V roce 2020 probíhalo další doplňování online katalogu formou retrospektivní katalogizace, zpracováno bylo 1 085 svazků. Katalogizační záznamy jsou zasilány do Souborného katalogu České republiky. V roce 2020 bylo Souborným katalogem přijato 295 z celkového počtu 300 zaslaných záznamů, z toho 60 byly záznamy nové (zpracované jako

první v knihovně Silesia). V Souborném katalogu je k 31. prosinci 2020 celkem 6 354 záznamů knihovny Silesia, z toho 928 záznamů nových.

Knihovní fond se v roce 2020 rozšířil o 450 titulů, z toho 350 bylo zařazeno do sbírkového a 100 do odborného fondu, přičemž téměř všechny přírůstky byly získány formou sběru a výměnou s jinými institucemi.

Z přírůstků lze zmínit regionální publikace o Slezsku, Těšínsku, regionu Slezská brána nebo produkci k dějinám a vlastivědě obcí a měst (mj. Český Těšín, Havířov, Janovice, Jaworze, Orlová, Třinec), regionální beletrii (poezii i prózu), dále materiály s tematikou církevních dějin, ekologie, hornictví a hutnictví, hudby, národopisu, národností, spolkové činnosti, výtvarného umění, zdravotnictví či výroční publikace a jubilejní almanachy a sborníky škol, organizací a institucí v regionu Těšínského Slezska, katalogy výstav, kalendária a řadu periodik včetně soudobých z roku 2020. Do studijního fondu byly pořízeny kromě jiných knihy z oblasti přírodovědy (geologie, zoologie).

Poskytování služeb veřejnosti bylo poznamenáno stěhováním fondů i kanceláře knihovny do nových prostor ve výstavní budově na Hlavní třídě 115/15 v Českém Těšíně. Tyto práce zkomplikovala protiepidemická opatření, takže se vše podařilo dokončit až v závěru července, poté již byla knihovna přístupná v nové bezbariérové kanceláři opět v závislosti na aktuální epidemiologické situaci. I přesto bylo v loňském roce zaznamenáno 209 návštěv veřejnosti a zaměstnanců muzea. Zaregistrováno bylo celkem 317 výpůjček. K 31. prosinci 2020 obsahoval elektronický katalog 23 825 titulů a celkový rozsah fondu představoval 31 521 jednotek.

Komunikace s veřejností, propagace muzea

Počet návštěv webových stránek MT (www.muzeumct.cz) za sledovaný rok dosáhl 35 700. MT propagovalo svou činnost (výstavy, akce, aktivity a události) v roce 2020 také prostřednictvím zasilání e-mailových zpráv a oznámení do médií, případně tiskových zpráv vytvořených společně s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Tradičně spolupracovalo s místními, regionálními i celostátními deníky či TV a rozhlasem. MT dlouhodobě

Natáčení pořadu České televize *Historie.cs* v prostorách stálé expozice *Příběh Těšínského Slezska* nainstalované v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně, zleva: historikové Dan Gawrecki a Radek Lipovski, moderátor Přemysl Čech a historička Ludmila Nesládková, 30. září 2020, foto Lenka Ježová Bichlerová

aktivně spolupracuje s novináři, díky dobrým vztahům s jednotlivými redaktory natáčelo MT množství reportáží, zaměstnanci poskytli celou řadu rozhovorů. Velkou roli při medializaci akcí hrály webové stránky www.muzeumct.cz a www.arheoparkchotebuz.cz a především sociální sítě organizace – facebook a instagram. Zejména facebook byl pro novináře zdrojem témat k pozdějším reportážím, rozhovorům aj. Velký prostor na výše uvedených platformách byl věnován především rekonstruované výstavní budově v Českém Těšíně, o níž média informovala s nebývalým zájmem a četností.

Vzhledem k uzavření jednotlivých objektů MT byly natáčeny výstavy a akce s cílem vytvoření youtube kanálu MT a uložení všech videí přehledně na jedno místo. Videá byla zpřístupňována také na facebooku MT, stejně tak byly zveřejňovány informace o činnosti muzea, pozvánky na akce, výstavy, příspěvky o významných výročích a událostech, o zmíněné rekonstrukci budovy, o přípravě expozice, vybavení sbírkovými předměty, ale i příspěvky ze zákulisí muzea, o jednotlivých sbírkových předmětech apod. Fanouškovská základna se

oproti předchozímu roku viditelně rozrostla. Facebookové příspěvky byly častokrát sdíleny a jejich dosah se podle toho úměrně zvyšoval.

Webové stránky nabídly zájemcům informace o jednotlivých pobočkách, výstavách a expozicích, aktualitách, nově také e-přednášky a aktivity pro děti (sekce Pro školy / Kdo si hraje, nezlobí). Vzhledem k situaci s epidemií covid-19 se staly webové stránky a sociální sítě MT důležitým zdrojem aktuálních informací týkajících se uzavírání/otevírání poboček. Oproti roku 2019 vzrostl počet návštěvníků webu MT asi o 6 000 návštěv.

K otevření budovy a zahájení expozice *Příběh Těšínského Slezska* jako sítěžejní akce MT za rok 2020 byla naplánována marketingová kampaň zahrnující zhotovení propagačního videa, plakátů a jejich výlep na plakátovací plochy, zhotovení banneru umístěného nad komunikací na Hlavní třídě v Českém Těšíně nedaleko muzejní budovy, speciální posty na facebooku, reklama tamtéž, vydání muzejních novin určených k distribuci do infocenter v kraji, vydání speciální pohlednice, kterou obdržely všechny domácnosti ve městě spolu

Natáčení pořadu České televize *Sama doma*, které se uskutečnilo 2. října 2020 mj. na dvoře Historické budovy Muzea Těšínska v Českém Těšíně, zleva: ředitel Televizního studia Ostrava České televize Miroslav Karas, historik Muzea Těšínska Radim Jež a moderátorky Jana Fabianová a Linda Bendová, foto Lenka Ježová Bichlerová

se soutěží o volný vstup. Mediální kampaň musela být vzhledem k nařízeným opatřením pozměněna, ale ve výsledku byla její podstata naplněna a kampaň byla pro organizaci přínosem. K expozici byly zhotoveny letáky, stejně tak drobné tiskoviny k pověstem Těšínského Slezska, o osobnostech a rodech Těšínska, byl vydán stručný průvodce expozicí v českém,

anglickém a polském jazyce. Započaly práce na edukační publikaci pro děti a mládež k expozici. Velkým přínosem pro MT bylo natáčení pořadu České televize *Sama doma*, který byl živě přenášen celostátně z prostor Historické budovy v Českém Těšíně, a rovněž natáčení pořadu *Historie.cs*, odvysílaného přímo z nové expozice, či účast ve vysílání pořadu *Dobré ráno*.

Zajímavé invazní druhy na Těšínsku

Slunéčko východní (*Harmonia axyridis*), Pallas, 1773

Daniela Podstawková

Krajina byla odjakživa podrobena procesu neustálého vývoje a proměn, jež směřují k dosažení přírodní rovnováhy. Do tohoto cyklu vstoupil v určité chvíli člověk a s ním i celá řada organismů, která si jeho prostřednictvím našla cestičku ke kolonizaci nových stanovišť. Slunéčka bývala lidmi všeobecně dobře přijímána, stala se jakýmsi vlajkovým druhem

neškodných, a dokonce užitečných brouků. Jejich nezaměnitelný barevný vzhled umožňuje snadnou determinaci i nejmladším zájemcům o přírodu. Hromadné nálety slunéček na fasády domů, ke kterým dochází v posledních letech, začínají náš pohled na tuto zajímavou čeleď měnit. Původcem není nikdo jiný než slunéčko východní.

CONTENTS

Volume 64 • 2021 • Number 1

1 Editorial

ARTICLES & STUDIES

- 3 **Renaissance Nobleman in the Wheel of Fate**
Life Story of Fridrich Kazimír, Duke of Těšín (1541/1542-1571)
Radim Jež
- 33 **Partition of Těšín Silesia (1920) in Czech Poetry**
Martin Tichý
- 41 **On the Security Impacts of the Upper Silesian Uprisings on the Czechoslovak Border in 1920-1922**
Ivana Kolářová - Ondřej Kolář
- 55 **Legionnaire and Financial Guard Officer Jan Čondl (1887-1921)**
Feature about the Financial Guard unit in Dětmarovice
Tomáš Rusek

MATERIALS

- 69 **Biodiversity of the Girová Peak and the Surrounding Area**
3rd part - Vertebrates
Tomáš Krajča - Daniel Křenek - Jitka Kačalová - Michaela Drgová

VARIOUS

- 79 Museum of Těšín Silesia in 2020 | Annual Report | *Zbyšek Ondřeka*
- 91 Interesting Invasive Species in Těšín Silesia | Asian Ladybeetle (*Harmonia axyridis*), Pallas, 1773 | *Daniela Podstawková*
- 95 The Silesian Ornithological Society Introduces Itself | *Patrik Molitor*
- 96 An Outline of the History of the Redemptorists and their Exercise House in Frýdek | *Ludmila Pavlíková*
- 114 About the Three Priests from Těšín Silesia | Stanisław Jochymek, Adam Rucki, Walerian Bugel | *Jan Larisch*
- 120 Vlastislav Mokrosz, a True Hiker | *Václav Pokorný*
- 122 Ing. Lubomír Matěj Died | *Pavla Dudysová*
- 123 Project Transformation of Rural Architecture with the Emphasis on Development in the 19th and 20th Centuries | *Ludmila Hůrková - Klára Mezihoráková*

FROM THE NEW LITERATURE OF (not only) TĚŠÍN SILESIA

- 127 Lenart, Jan - Šigutová, Hana - Hykel, Michal - Lysek, Miroslav: Krajina Regionu Slezská brána
- 128 Koudelová, Jana - Nitra, Tomáš - Rosová, Romana: Dřevěné stavitelství v Regionu Slezská brána
- 130 Jež, Radim - Pindur, David - Pindurová, Pavla a kolektiv: Řepišťe. Historie slezské obce
- 131 Hruboň, Pavel: Farní kostel sv. Máří Magdalény v Dětmarovicích
- 133 Cieszyńskie Studia Muzealne / Těšínský muzejní sborník 7
- 135 Hochel, Marian - Haničák, Ondřej - Šíl, Jiří (ed.) - Rosová, Romana a kol.: Opavský kongres 1820. Křížovatka evropské diplomacie

REDAKČNÍ RADA

PhDr. Karel Bogar
prof. PhDr. Dan Gawrecki, CSc.
dr hab. Waclaw Gojniczek, prof. UŠ
doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.
prof. PhDr. Dušan Janák, Ph.D.
prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
PhDr. Jaromír Kalus
prof. PhDr. Irena Korbelařová, Dr.
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
PhDr. Karel Müller
doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.
Mgr. Jiřina Veselská

REDAKCE

Odpovědný redaktor: PaedDr. Zbyšek Ondřeka
Výkonný redaktor: prof. PhDr. Rudolf Záček, Dr.
Tajemník redakce: PhDr. Radim Jež, Ph.D.
Redaktoři: Mgr. et Bc. Lenka Nováková, Ph.D.; PhDr. David Pindur, Ph.D.
Jazyková editace: Mgr. Lenka Ježová Bichlerová
Překlad resumé do anglického jazyka: Mgr. Lenka Mandryszová
Grafický návrh: Petr Kwašný, UPGRADE CZ s.r.o., Ostrava
Odevzdáno do tisku: 16. 8. 2021
Vyšlo: 14. 9. 2021
Tisk: PRINTO, spol. s r.o., Ostrava

ADRESA REDAKCE

Muzeum Těšínska, příspěvková organizace, Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 761 216, fax: 558 761 223, IČ: 00305847
e-mail: radim.jez@muzeumct.cz

Články v tomto periodiku jsou recenzovány nezávislými recenzenty.
Časopis je evidován v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za obsahy článků zodpovídají autoři.
Při úpravě rukopisu je nutno řídit se pravidly zveřejněnými na adrese: http://www.muzeumct.cz/pokyny_pro_atory/.

Časopis lze zakoupit v pobočkách Muzea Těšínska: v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně,
v Památníku životické tragédie v Havířově-Životících, v Kotulově dřevěnce v Havířově-Bludovicích,
v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře a dalších partnerských institucích.

Rozšiřuje vydavatel. Předplatné nebo jednotlivá čísla si lze objednat na výše uvedené adrese či tel. č. 558 761 225.

Vychází dvakrát ročně, cena jednoho výtisku je 100 Kč, celoroční předplatné činí 200 Kč + poštovné.
Členové Klubu Muzea Těšínska získávají časopis v rámci ročního předplatného 300 Kč.

Na obálce: Stříbrný groš těšínského knížete Fridricha Kazimíra ražený v r. 1568 v bílské mincovně, na lici po stranách vyobrazení poprsí muže s plnovousem datace 15/68 a opis FRI: CASI: D: G: DVX: TESCINENSIS × (tj. Fridrich Kazimír, z Boží milosti kníže těšínský), na rubu korunovaná piastovská orlice s opisem PRAEEVNTE DEO COMITE FORTVNA • (tj. přítomnost Boží přináší štěstí), průměr: 22 mm, váha: 2 g, foto Luděk Wunsch, Slezské zemské muzeum

Identifikační číslo: ISSN 0139-7605
Evidenční číslo MK ČR: E 11319
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní poštou v Ostravě
č. j. 2726/92-P/1 ze dne 30. 11. 1992.

Vydává Muzeum Těšínska, příspěvková organizace zřizovaná Moravskoslezským krajem

www.muzeumct.cz
www.archeoparkchotebuz.cz

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ISSN 0139-7605

9 770139 760007